

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rosse, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXI. - Štev. 2 (1032)

Gorica - četrtek, 9. januarja 1969 - Trst

Posamezna številka L 50

Doklej bodo še brez božiča? Bitka za vesoljski prostor

V Sloveniji so tudi letos bili brez božiča. Vsaj uradno ga niso obhajali, ker je bil delavnik. Zasebno so pa imeli božič povesod; tudi v družinah partijcev. Polnočnice so napolnile cerkve po vseh župnijah. V Ljubljani so v stolnici pri polnočnici peli operni pevci; tudi pri frančiškanih je bilo petje na višku. V cerkvi pa ljudstva, da se nisi mogel ganiti. Že dve uri prej so začeli prihajati ljudje. Pred prazniki so prodajali božične razglednice tudi z verskimi motivi. Prav tako so letos izšle nove plošče z božičnimi pesmimi. Vendar so božič uradno tudi letos ignorirali.

In ljudstvo to boli. Škofje so na skupni konferenci v Zagrebu vložili na zvezno vlado prošnjo, naj bi se božič proglasil kot praznik družine, podobno kot se na Vse svete skupno obhaja dan mrtvih. Toda na prošnjo niso dobili odgovora. Nekateri verniki so se obrnili na vodstvo televizijskih oddaj v Ljubljani in prosili, naj bi se med prazniki spomnili v programu tudi na verske motive. Toda direktor oddaje je prosilcu inž. Jožetu Strgarju med drugim takole odgovoril: »Sporočiti vam želim, da RTV Ljubljana v svojem radijskem in TV programu ne namerava tudi v prihodnje prilagajati programske vsebine katoliškim ali kakim drugim verskim praznikom in verski dejavnosti.« (»Družina« 1. decembra 1968).

Rezek odgovor, kot da bi bil direktor Milan Marčun neomejen gospodar ljubljanske televizije in ne samo državni uradnik in kot bi bila televizija njegova osebna ustanova in ne skupna last državljanov, ki jo vzdržujejo s svojimi davki.

Prav dostojen odnos javne ustanove do občinstva, ki pove svoje želje! Pri tem se človek vprašuje, komu je televizija namenjena? Direktorju in uslužbencem ali občinstvu? Je namenjena partijcem in ateistom ali je namenjena vsem Slovencem, tudi tistim v tujini?

Mi Slovenci v zamejstvu bi zelo radi videli in slišali televizijske in radijske programe, ki bi bili v soglasju z božičnimi prazniki slično kot je tudi letos odlično napravil tržaški radio. Naš ponos, da smo Slovenci, bi samo zrastle, saj je italijanska televizija v tem oziru za božič vedno tako zelo revna.

Pa tudi Slovenci v domovini bi bili zadovoljni, saj so to prosili. Poleg tega je tudi po zadnjih statistikah v Sloveniji še vedno nad 67% ljudi bolj ali manj vernih (Glej »Delo« 26. dec. 1968). Vsi ti bi za praznike radi kaj slišali o praznovanju božiča in o božičnih obredih. To delajo vse televizije in vse radijske postaje po svetu razen v Rusiji in na Kitajskem. Uverjeni smo, da bi tudi nereligiozni Slovenci za božič radi prisluhnili božični pesmi na radiu ali prisostvovali kakemu božičnemu prizoru na televiziji.

Gospodje, ki vladate nad slovenskim ljudstvom! Čustva se ne dajo zbrisati z gospodarsko reformo, kot jih ni izbrisal v Sloveniji stalinizem. Čas bi bil, da se o tem uverite in da ustrezete ogromni večini rojakov doma in v zamejstvu, ki si želijo božiča tako, kot je v navadi pri Slovencih povsod, kjer prebivajo. S tem ne boste nič izgubili, temveč samo pridobili!

Papež je posvetil dvanajst novih škofov

Na praznik sv. Treh kraljev je posvetil sv. oče Pavel VI. v baziliki sv. Petra dvanajst škofov iz sedmih različnih držav (ZDA, Kanada, Mehika, Bolivija, Kongo, Francija, Italija). Posvečenje mu je dalo priložnost, da je poudaril božji izvor škofovske oblasti.

Škofovstvo je Kristusova ustanova, zato nima svoje osnove v občestvu vernikov, pač pa naj služi posvečevanju tega občestva. Sv. oče tega ni brez razloga poudaril. Premnogi katoličani, pa tudi nekateri teologi, danes škofovski službi oporekajo njen božjepravni značaj; in če že ne zavračajo škofovske avtoritete kot take, se pa vsaj zoperstavljajo načinu, kako nekateri škofje to oblast nad verniki izvajajo. Klasičen primer v tem nam nudi spor med verniki in njih dušnim pastirjem naselja Isolotto v Firencah s kardinalom Floritom.

Sv. oče je v svojem govoru poudaril, da mora biti vsak škof prevzet pravover-

nosti in zvestobe katoliškim dogmam; danes žal pravovernost ni ravno na prvem mestu med kristjani. Saj je kar neverjetno, koliko resnic je osporavanih in kako neomejeno svobodo si nekateri prilščajo v njih razlaganju. Ni pa zvestoba pravovernosti v opreki s tešnjo, zaklad vere tolmačiti in približati ljudem na čim bolj razumljiv način. Škofom je potrebna prav ta modrost, da znajo ohraniti bistvo nauka in ga ločiti od tega, s čimer je možno posodobljenje razlage.

Vidno je, da sv. oče zadnje čase stalno »popravlja« nered, ki ga je vneslo napačno pojmovanje koncilskih dekretov v življenje pokoncilске Cerkve. Nekateri se pri tem bojijo, da bodo ti posegi sv. očeta nehote utrdili v njih zadržanju tiste konservativne škofove, ki še vedno vladajo v svojih škofijah na predkoncilski način in se malo menijo za to, da bi koncilске odloke, zlasti glede duhovniških in laičkih svetov, sprovedli v življenje.

Zračni most med Ameriko in Nemčijo

Na praznik sv. Treh kraljev je začel delovati ogromen zračni most med Sev. Ameriko in Zahodno Nemčijo. Gre za letalski prevoz 12.000 ameriških vojakov ter štirih letalskih eskadril s 96 letali vrste »Phantom«, ki so nameščene v Novi Mehiki ter predstavljajo stalno rezervo vojaške obrambne organizacije NATO v Evropi.

ZDA so z namenom, da zmanjšajo stroške vzdrževanja svojih čet v Evropi, del teh čet nastanile na svojem ozemlju, a jih držijo v stalni pripravljenosti, da se takoj vrnejo v Evropo, če bi razmere zahtevale. Operacija »Reforger 1«, ki se te dni vrši, naj bi dokazala možnost in uspešnost takega hitrega prevoza čet.

Nemški vojaški tehniki ne kažejo preveč zaupanja v ta način dovažanja vojaških čet. Menijo, da je tak prevoz v času miru lahko izvedljiv, toda če bi prišlo do resnega sropada, kdo jamči, da bodo do zbirke pripeljane čete lahko pristale in če bod splošno pravčasno prišle. Nagla in mojstrsko izpeljana zasedba Češkoslovaške pretklo poletje priča, da uspe tisti, ki ima pobudo v svojih rokah. Čete bi

morale biti stalno na nemških tleh, ne pa nekje daleč v Sev. Ameriki, če se hoče Sovjetom preprečiti skomine po nadaljnjem osvajanju.

Amerikanci pa mislijo, da je njih sistem rotacije čet kar zadosten, da vpliva Sovjetom strah in spoštovanje. S pravkar pripeljanimi četami bodo začeli 20. januarja z zemskimi manevri v pokrajini Grafenwöhr na Bavarskem blizu češko-nemške meje. Načrt predvideva umišljen napad rdečih armad iz Češkoslovaške in Vzhodne Nemčije, ki ga bodo skušale NATO čete zadržati blizu meje. Manevri se bodo končali 4. februarja, stali pa bodo 12.000 milijonov lir.

Seveda ti manevri Sovjetom prav nič ne gredo v račun. Sovjetska tiskovna agencija Tass jih je ostro obsodila, češ da povečujejo psihološko napetost v Evropi. V Frankfurtu na Maini, kjer so v ponedeljek pristale prve čete iz Amerike, sta bila navzoča tudi dva sovjetska časnikarja. Po pregledu dokumentov ju je ameriški častnik pozval, naj se odstranita, ker ju ni nihče povabil.

Oktober meseca leta 1957 je poslala Sovjetska zveza v vesolje prvi umetni satelit »Sputnik I«, ki je začel krožiti okrog zemlje. Severnoamerikanci so isti podvig zmogli šele naslednje leto. Pričela se je vesoljska tekma, v kateri so Rusi dolgo časa prednjačili. Bili so Rusi tisti, ki so v aprilu 1961 izstrelili v vesoljski ladji na pot okrog našega planeta prvega človeka, sedaj že pokojnega kozmonavta Jurija Gagarina. Uspešno je enkrat obkrožil zemljo, nato pa rahlo pristal nekje v Kazakstanu. Podvig prvega ameriškega astronavta Johna Glennja je bil veliko bolj skromen; dvignil se je navpično za 30.000 km in se nato navpično zopet vrnil na tla. Nato je bila Sovjetska zveza spet prva, ki je poslala v vesolje ladjo z več ljudmi; enako je bil Rus tisti, ki je prvi opravil vesoljski sprehod izven ladje. Končno je bila sovjetska raketa tista, ki je prva pristala na mesecu.

Ameriški prestiž je bil naravno s temi sovjetskimi uspehi močno prizadet. Da bi dosegli zamujeno in prešli v vodstvo, so Amerikanci pospešili svoj vesoljski program, ki je stal do sedaj vsakega državljanca ZDA približno 700 dolarjev. Krona vseh teh naporov je bilo nedavno desetkratno obkroženje lune, ki je oddaljena od zemlje 384.000 km, 24. decembra 1968 z ladjo »Apollo 8«. Bil je to izredno tvegan podvig, ki je skrival v sebi več negotovosti. Toda vse naprave na vesoljski ladji so delovale brezhibno. To je seveda napolnilo Amerikance z velikim optimizmom z ozirom na bodoči prodor v vesoljski prostor. Za 20. februar 1969 so že napovedali polet vesoljske ladje »Apollo 9«. 9. maja naj bi odletela proti mesecu ladja »Apollo 10« in se mu približala na 15 km. V avgustu 1969 pa naj bi na luni pristali z »Apollo 11« prvi zemljani. Amerikanci so pričarani, da bodo to prav oni.

BOJ MED DVEMA DRUŽBENIMA UREDITVAMA

Sovjetska zveza je danes v zaostanku v tekmi za vesolje. To jasno povedo tudi statistike. ZDA so poslale v vesolje 18 vesoljskih ladij z ljudmi, Sovjetska zveza le deset; z več kot enim človekom so jih poslale ZDA dvanajst, SZ komaj dve; Amerikanci so preživeli v vesolju 3215 ur, Sovjeti 629.

Bitka za vesoljski prostor pa ni le vprašanje prestiža med dvema državama, ki si lastita vodstvo sveta, temveč tudi boj med dvema družbenima ureditvama. Ko se je Jurij Gagarin vrnil iz vesoljstva, je porogljivo izjavil, da je ves čas poleta iskal Boga in angele, a zaman. Ameriški vesoljci, pričarani kristjani, so pa na sveti večer molili za mir na zemlji. Brali so tudi odlomke iz sv. pisma ter poslali zemljanom voščila za srečen in vesel božič. O vsem tem seveda dnevno časopisje v Sloveniji ni črhnilo besedice.

William Anders, najmlajši od astronautov, ki so poleteli okrog meseca, je katoličan. Pred poletom je bil z vso družino (pet otrok) pri sv. maši, ki se je darovala po njegovem namenu. S seboj v vesolje je vzel tudi košček stole papeža Janeza XXIII. z njegovo svetinjjo, ki mu jo je poklonil škof iz San Diega v Kaliforniji. William Anders je tudi izpovedal, da

tem bolj veruje v Boga, bolj ko prodira v vesolje.

Poveljnik ladje »Apollo 8«, Borman Frank, pa ob nedeljah nastopa kot laični pridigar episkopalne Cerkve pri Sv. Krištofu v Taylor Lake pri Houstonu. Na sveti večer je takole molil: »Gospod, daj nam oči, da kljub človeškim uspehom vidimo v svetu tvojo ljubezen. Daj nam vero, da bomo kljub nevednosti in slabosti upali v tvojo dobroto. Daj nam spoznanje, da bomo še naprej molili z odprtim srcem. Razodeni nam, kaj mora vsakdo izmed nas storiti, da bo pospeševal dan vesoljnega miru.«

TEKMA GRE NAPREJ

Toda mesec ni edini cilj astronautov. Leta 1975 naj bi poleteli po izjavi raketnega strokovnjaka Wernherja von Brauna vesoljci okrog planeta Venera, leta 1978 pa okrog Marsa, kjer naj bi pristali prvi ljudje leta 1982.

Od zadnje nedelje 5. januarja je na poti proti Veneri sovjetska sonda »Venus 5«. Leti s hitrostjo

40.000 km na uro in bi morala doseči Venero sredi maja. Sonda tehta 1130 kg in je opremljena s številnimi znanstvenimi aparati.

Človeštvo je lahko v resnici ponosno na te podvige. Ze zaradi priprav na te polete so znanstveniki iznašli vrsto stvari, ki so koristne za industrijo in uporabne za vsakdanje življenje. Ljudi, ki so sodelovali in še sodelujejo pri teh poletih, je treba upravičeno šteti med velike pionirje človeškega napredka kot so bili npr. Krištof Kolumb, Vasco da Gama, Magalanes in drugi. Treba je občudovati pogum in hladnokrvnost teh ljudi, ki se ne pomišljajo tvegati celo življenje v službi človeškega napredka.

Ne bomo se zato čudili, če se je treh ameriških astronautov, ki so si za letošnji božič ogledali luno od blizu, spomnil tudi sv. oče Pavel VI. v nedeljo pred božičem v svojem nagovoru romarjem na trgu sv. Petra. Pohvalil je izredni znanstveni in organizacijski uspeh njihovega podviga.

Razorožiti policijo ali ne?

V Avoli na Siciliji, kjer so poljedelski delavci stavkali in hudo demonstrirali, je obkoljena policija uporabila orožje in dva delavca sta izgubila življenje.

Ta tragični dogodek je sprožil misel o razorožitvi policije pri sindikalnih akcijah. Predlogi za razorožitev se vrstijo po vseh krajih države. Tudi v Gorici sta načelnika demokrščanskih in komunističnih občinskih svetovalec predložila vsak svojega. Razprava o tem je bila 20. decembra. Uvodoma je župan prečital podrobno izjavo, ki je izražala mnenje vseh treh v odboru zastopanih strank (KD, PSI in SDZ). Ta izjava pa ni prišla v razpravo in na glasovanje, ker sta predstavnika demokrščanov in komunistov vztrajala vsak na svojem predlogu, sicer bi verjetno prejela glas vseh svetovalec.

V imenu svetovalec SDZ je dr. Sfiligoj najprej izrazil sožalje s svojim padlim delavcem in solidarnost z delavci, ki se morajo za svoje pravice še vedno boriti s stankami, često s tragičnimi posledicami. Krivdo za to je pripisal zakonodajni oblasti, ki še do danes ni izdala pravilnika za stavljanje, ki ga predpisuje 40. člen ustave. Graja pa gre tudi sedanji vladi, ki niti pod vtisom dogodkov v Avoli ni smatrala za potrebno urediti to važno zadevo.

V ostalem je treba poudariti, je nadaljeval dr. Sfiligoj, da bi razorožitev policije samo pri sindikalnih agitacijah predstavljala privilegij samo za del državljanov in ne za vse, kar je v državi. Medtem ko pravi 2. člen ustave, da so vsi državljani enaki pred zakonom; 3. člen ustave pa priznava in jamči vsem državljanom uživanje človeških pravic. Zaradi tega bi pri zahtevah za svoje pravice morali biti vsi državljani enaki, tako da bi jih nikjer ne ovirala oborožena policija. To pa je nemogoče, ker časi niso pri nas za to še dozoreli! Niti drugod v Evropi ni policija razorožena, je pripomnil govornik.

Pri glasovanju je povedal, da so svetovalci SDZ že odločili za demokrščansko resolucijo, toda ker je zadnji hip njen predlagatelj, na namig komunističnega svetovalca, črtal zahtevo, da se organi javne varnosti pravno in kazensko zaščitijo, kadar bi pri takih akcijah nastopili neoboroženi, se bodo raje glasovanja vzdržali. To so tudi storili. »In sicer zato — je dejal dr. Sfiligoj —, ker smo svetovalci SDZ vedno na strani delavcev, kadar gre za njihove gospodarske pravice in zahteve, ne pa takrat, ko gre za pomoč, da pridejo komunisti na oblast.«

V zadevi je potrebno pojasniti, da po-

licija v Angliji nastopa običajno neoborožena, ker so časi tam za to že dozoreli, saj imajo Angleži visoko državljansko in družbeno disciplino ter omiko. Zakona glede razorožitve pa niti v Angliji ni in za uboj policaja velja tam smrtna kazen.

Kaj pa v Jugoslaviji? Policija nastopa tam vedno oborožena, tako pri delavskih stankah kakor pri drugih demonstracijah. Pred tedni so bile velike demonstracije v Prištini in tudi tam je policija uporabila orožje. Eden od demonstrantov je bil ubit. Zdaj pa beremo tudi v slovenskem tržaškem dnevniku, da bodo domnevni vodje tamkajšnjih demonstracij odpušteni iz službe; to se pravi, da bodo ob krah! Zares lep primer spoštovanja svobode državljanov, ki se borijo za svoje pravice...!

Interpelacija dr. Štoke v zvezi z Rižarno

V okviru dokumentarnega ciklusa »Zgodovinski spomeniki« namerava ljubljanska radiotelevizija posvetiti eno oddajo tržaški Rižarni, ki je bila žalostno prizorišče nacističnega terorja predvsem nad slovenskim prebivalstvom. (La zakaj so zadnje čase lepo preplekali lastnoročno napisana imena ubogih žrtev v posameznih celicah?)

Tržaško županstvo je ljubljanski radioteleviziji izdalo dovoljenje in dalo na razpolago vodiča. Tržaška policija pa je televizijem operaterjem prepovedala snemati in jim rekla, da morajo imeti dovoljenje notranjega ministrstva.

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Štoka je naslovil na deželni odbor interpelacijo, v kateri ga sprašuje, »ali ve za ta dogodek in kaj namerava storiti, da bo:

1. italijanskim in inozemskim snemalnim skupinam ter vsem obiskovalcem dovoljeno filmati ali slikati v notranjosti Rižarne in zunaj;

2. da ne bodo te operacije (registracija, fotografiranje) podvržene nobenemu birokratskemu dovoljenju ministrstva niti kateriga koli organa ali ustanove, ker ne gre v tem primeru za kraj, podvržen vojaškimi služnostim, ali vojaškega značaja, marveč za svet kraj, ki mora biti dostopen vsem, kjer koli živijo, tako da ga bo lahko vsakdo obiskal ter se seznanil z nečloveškim trpljenjem Slovencev in Italijanov za bolj pravično in boljše prihodnost.«

Razstava nabožne umetnosti odprta

Prejšnjo soboto zvečer so v prostorih Katoliškega doma v Gorici slovesno odprli razstavo slovenske ljudske nabožne umetnosti, ki jo je priredila Zveza slovenske katoliške prosvete. Razstava je porazdeljena po atriju, hodniku in spodnji dvorani Katoliškega doma. Obsega značilne predmete in okraske, kipe in slike, ki so jih za to priliko posodili Etnografski muzej v Ljubljani, Goriški muzej v Novi Gorici ter upravni odbor Kraške hiše v Velikem Repnu.

Sobotne svečanosti so se udeležili najvišji predstavniki oblasti in javnega življenja v mestu ter mnogi povabljeni. Tako so bili prisotni goriški prefekt dr. Pietrostefani, kvestor dr. Chinni, občinski odborniki Agati, dr. Bratina in De Simone, deželni svetovalec dr. Stoka, števerjanski župan Klanjšček, goriška občinska svetovalec dr. Sfiligoj in dr. Bratuž. Med cerkvenimi predstavniki naj omenimo msgr. dr. Močnika in msgr. dr. Klinca. Prisotna sta bila oba ravnatelj slovenskih srednjih šol, prof. Rožič in prof. Lojkova. Med udeleženci je bil tudi ravnatelj slovenske tržaške radijske postaje inž. Sancin. Od predstavnikov onstran meje naj omenimo direktorja knjižnice v Novi Gorici Marjana Breclja, dalje ravnatelj Goriškega muzeja dr. Branka Marušiča. Za ljubljans-

ski etnografski muzej je bil prisoten ravnatelj dr. Makarovič, z njim pa je bil tudi predstavnik etnografskega muzeja iz Beograda. Med italijanskimi udeleženci sta bila tudi prof. Fulvio Monai in dr. Sergio Tavano.

Goste je sprejemal predsednik Zveze dr. Humar, nakar je sledil kratek uvodni program v veliki dvorani. Tu sta razstavo orisala prof. Milko Rener v italijanščini in gđc. Marija Češutova v slovenščini. Prof. Rener je poudaril pomen ljudske umetnosti in njen razvoj na Slovenskem. Sledil je ogled razstave, ki sta ga vodila dr. Makarovič in prof. Rener, prvi za slovenske, drugi za italijanske goste.

Po ogledu razstave je sledila zakuska v hotelu »Transalpina«, ki so se je udeležili vsi predstavniki oblasti in drugi povabljeni. V prijetnem vzdušju se je nato med zbranimi gosti razvil priscrčen pogovor.

Razstava slovenske ljudske nabožne umetnosti zasluži, da si jo vsakdo ogleda, saj je prikaz pristnosti slovenske religioznosti v teku stoletij, obenem pa priča o živem čutu za umetniško ustvarjanje med slovenskim narodom.

Razstava bo odprta do nedelje, 12. t. m.

a. b.

Z razstave slovenske nabožne ljudske umetnosti v Katoliškem domu v Gorici: Legenda o sv. Genovefi. Slika na steklo iz 19. stoletja, ki se hrani v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani

V nedeljo, 12. januarja ob 16. uri

bo v cerkvi sv. Antona Novega v Trstu

Koncert božičnih pesmi

Priraja ga in izvaja Zveza tržaških cerkvenih pevskih zborov.

Sobotna maša za nedeljsko obveznost

Dne 17. decembra 1968 je goriški nadškof msgr. Peter Cocolin izdal tale dekret:

Zaradi potreb vernikov naše nadškofije; potem ko so se pritrldilno izjavili svetni in redovni duhovniki goriškega mesta zbrani na svojem sestanku; potem ko so tudi goriški kapitelj in gg. dekani dali svojo pritrlditev, s tem dekretom dajemo dovoljenje, da se na vse dneve pred zapovedanimi prazniki in nedeljami ob 19.30 bere ena sv. maša v cerkvi Srca Jezusovega za vse vernike, ki iz upravičenega razloga ne morejo prisostvovati maši na zapovedani dan. Z udeležbo pri tej maši morejo verniki zadostiti svoji dolžnosti o zapovedani udeležbi pri sv. maši.

+ Peter Cocolin, nadškof

Dekret goriškega nadškofa je jasen. V želji, da pride na pomoč tistim, ki na nedeljo ali praznik ne morejo prisostvovati sv. maši, dovoljuje, da zadostijo svoji krščanski dolžnosti s tem, da so pri maši v soboto zvečer. Za sedaj morejo to opraviti samo v cerkvi Srca Jezusovega, kjer se bo na predvečer praznikov in nedelj brala sveta maša naslednjega dne in bo med mašo tudi primerna pridiga.

Uvajanje sobotnih maš za zadostitev nedeljski dolžnosti je v katoliškem svetu že precej razširjeno. Brali smo poročila od tu in tam, da so razni škofje dali takšna dovoljenja. Sedaj se je za ta korak odločil tudi goriški nadškof. Vendar je v dekretu poudarjeno »za vse vernike, ki iz upravičenega razloga ne morejo prisostvovati maši na zapovedani dan«. To se pravi, da Cerkev ne daje splošnega dovoljenja za vse, temveč samo za tiste, ki predvidevajo, da naslednji dan ne bodo mogli k maši, ali ker bodo nujno zaposleni ali

ker bodo morda šli že zgodaj z doma na potovanje ali izlet, pa ne bodo mogli biti prej ali med vožnjo pri sv. maši. Namen dekreta ni torej v nobenem primeru ta, da bi posvečevanje nedelj prenesli na soboto, temveč samo ta, da bodo verniki bolj čutili potrebo po posvečevanju nedelj in praznikov z udeležbo pri maši; da se torej ne bodo mogli izgovarjati, da zaradi zgodnje ure odhoda niso mogli k maši. Taki naj gredo na soboto zvečer k Srcu Jezusovemu.

Cerkev s takimi dovoljenji, kakor že prej z uvedbo večernih maš, kaže, kako zelo razume nove razmere, ki se je v njih znašel kristjan v sodobnem življenju, a mu istočasno kliče v spomin, da je kljub temu dolžan posvečevati nedeljo in prisostvovati Kristusovi daritvi, ki ostane za vse vir milosti. Zato mu skuša izpolnjevanje te dolžnosti olajšati, da se ne bo kdaj izgovarjal pred večnim Sodnikom, da mu je Cerkev s svojo ozkosrčnostjo onemogočala, da bi ostal dober kristjan.

Ob izidu tega dekreta goriškega nadškofa izražamo še eno željo: naj bi olajšava upoštevala tudi, da žive v nadškofiji slovenski verniki, in naj bi se zato raztegnila tudi nanje tako, da bi bila v mestu ena sv. maša tudi za vernike slovenskega jezika. V ta namen bi bila najbolj primerna cerkev sv. Ivana, kjer je že tako in tako večerna nedeljska maša za Slovence iz mesta in z dežele.

Širite „Katoliški glas“

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Slovenska zdravnica v Vietnamu

Nemški Rdeči križ je poslal pred dobrimi dvema letoma v Vietnam bolniško ladjo »Helgoland«, ki je nekaka plavajoča bolnišnica ob vietnamski obali. Prvo leto je bila zasedrana blizu Saigona, sedaj se pa zadržuje v bližini drugega največjega južnovietnamskega mesta Dananga. Na tej ladji vrši službo zdravnice od 27. julija 1968 dr. Marija Prijatelj, katera je diplomirala v Buenos Airesu, odšla nato na specializacijo v Zahodno Nemčijo in se tam potem obvezala, da bo pol leta opravljala zdravniško službo na omenjeni ladji. V »Svobodni Sloveniji«, glasilo slovenskih poveljnih izseljencev v Argentini, je dr. Prijatelj svoje vtise takole opisala: »Iz Frankfurta sem odletela 25. julija. Spotoma smo se ustavili v Atenah in Karachiju (Zahodni Pakistan), prenočili pa v Bangkok, glavnem mestu Sijama. Drugi dan me je letalo neslo naprej v Saigon in nato še do Dananga. Vožnja je bila sicer zelo mirna, toda dva dni potovanja po zraku človeka končno le utruji.

Naša ladja se čez dan zadržuje v pristanišču, zvečer ob pol sedmih pa odrine malo bolj ven, da smo na varnem pred morebitnimi presenečenji. Na ladji imam svojo kabino, razmeroma še kar precej veliko in z lastno kopalnico, tako da se zaradi stanovanja res ne morem pritoževati. Zvečer me je včasih malo strah. Prijetno pač ne bi bilo, če bi začele kdaj rakete tudi na nas frčati. Do sedaj nismo imeli težav, pa je ladja že dve leti v Vietnamu.

Bolniki — vsi so samo civilisti — so nastanjeni v treh velikih sobah. Vsega je kakih 150 postelj, bolnikov pa med 180 in 200. Večinoma so ranjenci. Nekaj sto metrov od pristanišča imamo tudi ambulanto, kamor pride vsak dan nad sto ljudi. Na vse mogoče bolezni se pri tem naleti. Zelo veliko je slabokrvnih in jetičnih, precej pa je tudi tropskih boleznih vseh vrst.

Na ladji imamo povsod hladilne naprave. Kakor so koristne, pa niso dostikrat zdrave, ker je temperaturna razlika med notranjostjo in zunanjim svetom prevelika. Tako pride do močnih prehladov in celo do primerov pljučnice. Tudi do sonca je treba biti nezaupen. Izpostaviti se mu brez prilagojevanja prinese s seboj močne in nadležne opekline. Sama sem to v svoji nepredvidnosti temeljito izkusila. Pa to je sedaj že mimo.

Kuhinji imamo dve: eno za naše osebe in drugo za domačine. Včasih gremo jest tudi v vietnamsko kuhinjo. Hrana je krepko popoprana, tako da se morajo čreva temeljito razkužiti, pa če bi bilo v njih še toliko bacilov. Seveda je treba jesti s palčicami in tedaj smo smešni kot kake opice. Vietnamci pa jedo najraje z žlico.

Do sedaj sem se kar dobro počutila in vidim, da bo šest mesecev kar hitro minilo. Ne vem, če bom pogodbo obnovila ali pa se vrnila v Nemčijo. Vsekakor je ta moja služba pomembna za razvoj moje zdravniške osebnosti in koristna za razširjenje splošnega obzorja.

Vprašujete Odgovarjamo

Učiteljstvo in namestitve

Špoštovano uredništvo! Ker je pred časom vaš cenjeni časopis poročal in izrazil svoje mnenje o zadevi goriških osnovnošolskih učiteljev, ki so jim bila zaprta vrata do službe na Tržaškem, se obracam na vas s prošnjo, da bi mi odgovorili na sledeče:

Ali je bila popravljena goriškim učiteljem storjena krivica? In če ni bila, zakaj ni bila? Morda zato, ker problem nima velike važnosti? Mnenja sem, da je to problem, ki sili ne samo na šolsko, temveč tudi na kulturo, socialno in zakaj ne, tudi na politično polje. Mislim tudi, da če se ta krivica ne odpravi, bo imela posledice tudi za tiste dijake, ki obiskujejo ali bodo obiskovali slovensko učiteljsko v Gorici, in to iz preprostega razloga, ker ne bodo mogli ne sedaj ne v bodoče vlagati prošenj za službeno mesto na slovenskih osnovnih šolah na Tržaškem. Špoštovano uredništvo, še nekaj vprašanj imam v tej zvezi, a jih prihranim za bodoče. Z lepim pozdravom

Martin Kačur

Odgovor. - Radi odgovarjamo na vaša vprašanja in to, v kolikor nam je znano. Krivica, ki je bila storjena osnovnošolskim učiteljem na Goriškem, ni bila še popravljena. Ne zgleđa, da bi se kaka or-

ganizirana skupina, sindikalna ali politična, za to zanimala, razen italijanskega sindikata osnovnošolskih učiteljev SINASCCEL, ki se je, kakor je »Primorski dnevnik« poročal, obrnil na glavno centralo v Rim. Da je problem resen, o tem soglašamo z Vami. Če se pristojni krogi ne bodo za to stvar zanimali, utegne imeti vsa zadeva daljnosežne posledice. Kar se tiče vlaganja prošenj, bodo lahko tudi v bodoče goriški učitelji prosili za namestitve na Tržaškem, a zaradi »precedenza assoluta« Tržačanov, ne bodo mesta nikdar dobili. In to je jedro celotne zadeve. Zgleđa, da je bila res neka ministrska okrožnica napačno razlagana.

Kot nepristranski poročevalci moramo ugotoviti, da so to zadevo potisnili nekako v stran tisti, katerih naloga je prav ta, da ščitijo koristi slovenskih učiteljev bodisi na Goriškem kakor tudi na Tržaškem. Ponavljamo to, kar smo pred časom v našem članku povedali. To je diskriminacija na škodo slovenskih učiteljev z Goriškega, ker ne velja isti postopek za italijanske osnovnošolske učitelje in tudi ne za slovenske tržaške učitelje, ki iščejo službena mesta izven tržaške pokrajine.

Ker napovedujete nova vprašanja, smo pripravljeni nanje odgovoriti in to prav zaradi tega, da tudi javnost zve, kako krivično se ravna z goriškim učiteljstvom in vse kaže, da po krivdi domačih ljudi.

Spominska kapela pomorjenim misijonarjem posvečena

V bivšem Belgijskem Kongu je v zadnjih letih zgubilo življenje 179 katoliških in 30 protestantskih misijonarjev. V trajen spomin teh junakov krščanske ljubezni so v Belgiji na gradu Gentinnes zgradili spominsko kapelo, v kateri so zapisana imena vseh katoliških in protestantskih misijonarjev. Med žrtvami so 103 Belgijci, potem 34 Holandcev, 18 Angležev, 11 domačinov iz Konga, 9 Amerikancev, 9 Italijanov, 5 Spancev, 4 Francozi, 3 Kanadčani, 3 Nemci, en Avstrelac in en Novozelanec. Kraj Gentinnes so izbrali zato, ker je v gradu bogoslovje za misijonske poklice. Spominsko kapelo je v prvem letu obstoja obiskalo nad 30.000 ljudi.

Ob Košičevi razstavi v Gorici

Andrej Košič razstavlja v »Pro Loco«. Razstavlja 26 akvarelov, ki jih gre gledati z več zornih kotov.

Ze to, da razstavlja naš rojak v uglednem razstavnem prostoru, je več kot pozitivno; da razstavlja akvarele in to same akvarele, se pravi način slikanja, ki postavlja Košiča v vrsto izginjajočega, ali vsaj vedno manj opaznega upodabljanja, s katerim so se proslavljali mojstri preteklega in polpreteklega dobe, je tudi pozitivno; najbolj pozitivno pa je morda to, da se Košič intenzivno bavi s slikarstvom, čeprav ga življenjske nujnosti zaposlujejo povsem drugod in najde dovolj časa za fantazije, da si sprost duha na tak plemenit način.

Ampak tu je kleč, tu zaidemo v dokajšen precep pri kritiki. Košič išče v naravi zgolj idilo, a se mu barve ne zlijejo povsod tako, kot nam to priroda nudi na vsakem koraku. Idilo samo idilizira in tu je napaka. Dobil sem občutek, da ponekod pronikne impresionizem, ki se pa strogo bje z ostro začrtanimi ločnicami, da se impresionistični vtis spremeni v realistične obrise in postane tako slika lahko zelo prijetna za oko, nima pa tiste teže in dognanosti, ali pa ji manjka tak ščepec, da bi lahko rekli: imeniten akvarel.

Kjer izginejo fragmenti folklore, kotički romantičnih jas, lok, potočka, ki se vije med barvito nujnostjo in zajame umetnik širši prostorski zamah, se spet cepi njegov izraz v dve smeri. Opazni sta predvsem v upodabljanju drevesnih debel, ki se ti zazdijo naenkrat nagrobni križi (mislim pa, da to ni bila hotena motivika, ker mi barvna kompozicija ne pričara vzdušja spokojnosti in pietete!) in pa na beljavo hišnih fasad v ozadju, ki je spontana vizija, simbolika hrepenenja idealiziranega domačega kraja ali vasi, ki jo umetnik idealizira. V tej sliki je Košič zrelejši in enovitejši. Iz celotne razstave izstopajo tudi upodobitve cvetja, kjer si je slikar privoščil živahne barve in naravnost tridimenzionalno tehniko. Učinkovito in posrečeno.

Kljub tem kritičnim pripombam pa je razstava vredna ogleda, ker je Košič pošten do slikanja in gre po poti, ki je blizu zlasti odraslim. Prepričan sem, da se slikar ni ustavljal tu, temveč nam bo v pri-

Z GORIŠKEGA

Božičnica naših malčkov v ulici Randaccio

Slovenske šole v goriškem mestu so tudi letos proslavile božične praznike s posebnimi prireditvami. Zadnji dan pouka so imeli božičnice na vseh šolah, od višjih srednjih do enotne nižje in osnovne šole.

Otroški vrtec in osnovna šola v ulici Randaccio pa sta imela svojo božičnico v popoldanskih urah, da so se je lahko udeležili tudi starši otrok. Najprej so na stopili malčki iz otroškega vrtca z božičnim prizorčkom ob jaslicah in drevescu za njimi pa učenci osnovne šole v svoji lepo okrašeni učilnici. Njihov program je bil kar precej bogat; obsegal je petje, deklamacije, prizorčke in božično igrice. Prireditve se je udeležilo mnogo staršev, ki so tako bili deležni božičnega veselja svojih otrok, oni pa srečni, da so pred svojimi dragimi lahko pokazali, kaj so se lepega naučili.

Doberdob

Nagrajevanje jaslic. - Prof. Ivo Bolčina si je 30. decembra ogledal dvajset jaslic naših srednješolcev. Prednost pri ocenjevanju so imele tiste jaslice, ki so bile narejene z domačimi sredstvi in smiselno pravilno sestavljene. Prvo nagrado sta tako dobila Joško Jarc in Marino Cernic. Sicer pa zaslužijo pohvalo vsi.

Kuhinjski tečaj se je pričel te dni v prostorih kuhinje šolskega poslopja. Pobudo za ta potrebni in koristni tečaj je dalo prosvetno društvo Hrust, za kar se mu iskreno zahvaljujemo. Tečaj, ki ga vodijo šolske sestre iz Trsta (Sv. Ivan), bo trajal do marca in je trikrat na teden v večernih urah. Zelimo obilo uspeha in temu sledečih dobrot z jedilnega področja.

Izjava kardinala Legerja

Dopisnik revije »La Rocca« se je v Rimu srečal s kanadskim kardinalom Legerjem, ki se je bil pred enim letom odpravil svoji škofiji in odšel v Afriko za misijonarja. Kardinal je dopisniku med drugim dejal: »Po enoletnem delovanju imam vtis, da je naše pridigovanje evangelija vse preveč komplicirano. Vera ni teorija, ampak je življenje, je dar, je srečanje z Bogom.«

hodnosti razstavlja še zanimivejša dela, kajti zgleđa, da je neutrujen.

Razstava je odprta vsak dan zjutraj in popoldne do 15. t. m.

—ap

LISTNICA UPRAVE

NAROCNINA ZA »KATOLISKI GLAS« V LETU 1969: V lirah: za Italijo 2.500 lir, za inozemstvo 3.500 lir.

V tujih valutah: Argentina 6 USA dolarjev, Avstralija 6 avstralskih dolarjev, Avstrija 140 šilingov, Belgija 300 frankov, Kanada 6 kanad. dolarjev, Sev. Amerika (USA) 6 dolarjev, Francija 30 NF, Nemčija 25 DM, Švedska 30 kron, Svica 25 frankov, Anglija 2 in pol funta. Povsod drugod protivrednost USA dolarjev.

Uprava »Katoliškega glasa« ima na razpolago sledeče knjige:

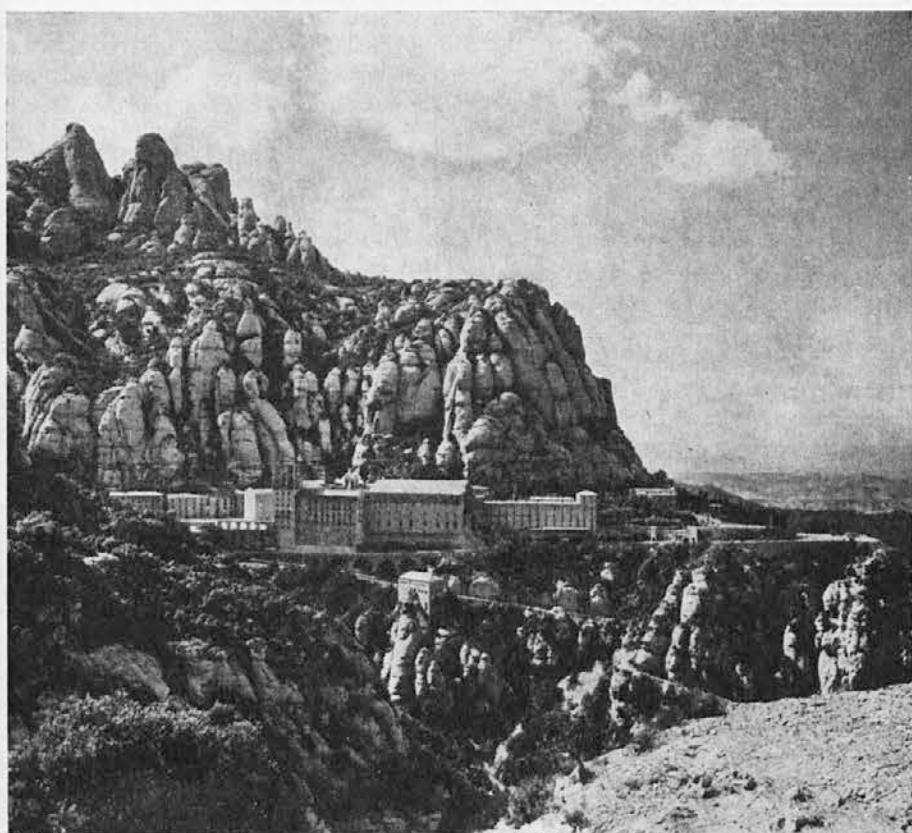
NABOŽNE: F. Zakelj: Zdrava Marija (3.000 lir), F. Jaklič: Pred Bogom poklekimo (2.000 lir), Jezernik: Janez XXIII. (800 lir), D. Rops: K maši, bratje (800 lir), Družinsko sveto pismo (4.000 lir), Kraljestvo božje (400 lir), J. Kolarič: Skof Rožman - I. del (2.500 lir), Barago na oltar (300 lir), Faure: Tolažba vic (1.300 lir), Miklavčič-Dolenc: Leto svetnikov - I. del (3.800 lir), Msgr. Rossano: Upanje, ki je v nas (300 lir), dr. S. Brajša: V zakon (200 lir), Foltej Malgaj: Slovenski Makabejci (150 lir).

POVESTI IN POTOPISI: Janko Mlakar: Herta (700 lir), Mauter: Ljudje pod bčim - III. del (2.600 lir), Turnšek: Stoji na rebri grad (750 lir), I. Jontez: Jutro brez sonca (1.500 lir), V. Zaletel: Po Indiji sem in tja (700 lir) in Po Daljnem Vzhodu (700 lir).

KOLEDARJI IN ZBORNIKI ter ostale knjige: Koledar 1969 s tremi knjigami - Goriška Mohorjeva družba (1.500 lir), Koledar 1969 s tremi knjigami - Celovška Mohorjeva družba (2.000 lir), Zbornik švedne Slovenije 1968 (3.200 lir), T. Debeljak: Svobodni pogledi (300 lir), Cardijn: Poslanstvo delavske mladine (2.600 lir), S. Janežič: Tihe stopinje - pesmi (700 lir).

PLOSCA: Pravični Gospod, ohrani naš rod! (700 lir).

SKUPNO ROMANJE NA MONTSERRAT

Skupna romanja tržaških in goriških Slovencev se vrste že devetnajst let, zato postaja izbira cilja vedno težja. Kot boste lahko razbrali iz sporeda, bo letošnje romanje velika novost, kar bo vzbudilo tudi pri takih, ki se vedno ne udeležujejo skupnih romanj, zanimanje. Ko boste prebrali celotni spored, se vam tudi prispevek za pot ne bo zdel pretiran.

Letos smo namenjeni na Montserrat, to se pravi v Španijo. Hočemo vas seznaniti z glavnimi točkami programa; podrobnosti boste našli v letakih, ki jih vsakokrat tiskamo za točnejšo obrazložitev potnega načrta.

NEDELJA, 6. JULIJA: Ob 21. uri odhod avtobusov s Tržaškega in z Goriškega. Vozili se bomo z najmodernejšimi avtobusi, ki so opremljeni z radijem, gramofonom in televizijo.

PONEDELJEK, 7. JULIJA: V jutranjih urah prihod v Genovo, nato prosti čas. Ob 12. uri se vkrcamo na ladjo »Canguro bianco«; ob 13. uri odplujemo proti Španiji. Vozili se bomo vso noč do jutra. Kosilo in večerja na ladji.

TOREK, 8. JULIJA: Ob 10. uri prihod v Barcelono. Namestitve v hotelu prvega razreda, kjer bosta kosilo in večerja. Popoldne obisk mesta z vodičem.

SREDA, 9. JULIJA: Zajtrk v hotelu, nato odhod na Montserrat, kjer bomo do 15. ure. Povratek v Barcelono, prosti čas, večerja.

ČETRTEK, 10. JULIJA: Zajtrk v hotelu, nato odhod iz Barcelone proti francoski meji ob znameniti obali »Costa brava«. Kratek obisk mesta Gerone, prehod špansko-francoske meje, kosilo v francoskem mestu Narbonne. Pot nadaljujemo mimo mest Beziers, Montpellier, Nimes (s kratkim obiskom), Tarascon. Ustavimo se v mestu Avignone, kjer bo večerja in prenočitev.

PETEK, 11. JULIJA: Po zajtrku odhod iz Avignone ob 9.30, kratek obisk mesta Aix-en-Provence, Cannes, Nizza, Montecarlo, Ventimiglia, Savona. Kosilo verjetno v Nizzi. Zvečer prihod v Savono, kjer bo večerja in prenočitev.

SOBOTA, 12. JULIJA: Po zajtrku odhod iz Savone, mimo Genove v Pavijo, kjer bo zaključna pobožnost v znameniti kartuziji. Med potjo kosilo, zvečer povratek v Trst oz. Gorico.

To je v glavnem celoten spored. Kdor želi, ima možnost za posamezno sobo v hotelu in prostor za prenočitev na ladji. Za vse udeležence zadostuje veljavni osebni potni list, za jugoslovanske državljane tudi španski in francoski vizum. Zaradi omejenega prostora na ladji in v hotelih priporočamo čimprejšnjo prijavo. Vsakdo se lahko vpiše na Tržaškem pri svojem duhovniku, na Goriškem pa izključno na upravi našega lista do 6. aprila, ki sovpada z veliko nočjo. Po tem datumu ne sprejemamo nobenega več. Če bomo dosegli določeno število prijaviteljev, bomo zaključili vpisovanje že pred določenim rokom.

Prispevek za posameznega udeleženca je 53.000 lir. Pri prijavi je treba plačati vpsino 3.000 lir, 53.000 lir pa najkasneje do 20. junija.

Gerdol Marij, Grmek Albin, Jakomin Dušan, Miklavc Albert za tržaško skupino; **Jurak Jože** za Goriško

Božično srečanje na Opčinah

V nedeljo v božični osmini, 29. decembra je bila v Finžgarjevem domu na Opčinah ob zaključku leta družabna prireditev s kulturnim in zabavnim sporedom. Openci so se na ta dan zbrali ob 17. uri v farni dvorani ob božičnem drevescu in jaslicah ter preživeli nekaj veselih trenutkov v prazničnem razpoloženju.

Najprej je bil kulturni spored, ki ga je predstavil občinstvu prof. J. Peterlin. Akademičarka Ana Trento je nato podala kratek obračun openske prosvetne dejavnosti v minulnem letu. Kot so pokazale slike, ki so spremljale njeno pripovedovanje, se je ta ob letošnji proslavi stoletnice ustanovitve čitalnice na Opčinah precej pozivila.

Najbolj razgibana je bila dramatska dejavnost. Domači srednješolci so kar petkrat nastopili s Cijakovo ljudsko igro: Slana voda, medtem ko je openska dramska skupina z uspehom pokazala štirikrat Artačevo veseligrro: Pepče se ženi.

V Finžgarjevem domu je bilo med letom več prireditev in predavanj. Naj omenimo le veseli nastop Rokovnjačev iz Ljubljane ter vzgojna predavanja zdravnika

vse proti postaji in Kranju.

Kaj pa naj rečem o Kamnitniku, ki je bil dragocen kamnolom. Kakih 50 m visok griček je nudil prečudne prilike za vse »razbojniške igre«, za prekrasne razglede in za počitek v zeleni travi. Od tam smo spoznavali naše gore in planine, šli v vozove tovornih vlakov, ki so brzeli proti Kranju, sledili toku reke Sore, ki je že združevala oba pritoka in ju vodila proti Medvodam mimo Hoste, kjer je tedaj župnikoval Franc Saleški Finžgar, pisatelj romana »Pod svobodnim soncem«.

V Crngrob smo šli gledat rebro »ajdovske deklice«. S spoštovanjem smo stopali mimo Kalanovega doma, a ne vem dobro, kateri Kalan je bil. Vem pa, da sta bila oba: prelat in »wasservater« (ime »oče vode« je dobil odtod, ker je zavzeto propagiral abstinenco gibanje) iz bližnje škofjeloške okolice. Pri enem so nam celo dali nekoč jabolka. Joj, kako so bila dobra. Pri peku jih nismo nikoli dobili na mizo.

Včasih smo srečali izredno privlačen prizor: tamle gredo pa frajle, so rekli in

Protest repentabskega občinskega odbora

Prejeli smo s prošnjo, da objavimo: Repentabski občinski ožji odbor, ki se je sestal na svoji redni seji dne 21. decembra 1968, ogorčeno protestira proti antidemokraciji in diskriminacijskemu ravnanju upravitelja openske lekarnice ter zahteva, da se proti njemu uvedejo najstrožji ukrepi, tudi zato, da se prepreči taki nadaljnji pojavi.

Zasedanje katoliških profesorjev

Od sobote do ponedeljka je bilo v tržaškem mestu 67. vsedrjavno zasedanje Združenja katoliške zveze italijanskih srednješolskih profesorjev (UCIIM). Na zasedanju so razpravljali o reformi višjih srednjih šol. Zasedanju, ki se ga je udeležilo okrog tristo profesorjev, so prisostvovali tudi najvišje krajevne osebnosti.

Dolina — Lokacija športnega centra

Dolinski občinski odbor je po znanem burnem javnem sestanku v Boljuncu prišel do zaključka, da toliko napovedanega športnega centra ni mogoče graditi nikjer drugje kot na prostoru med Dolino in Boljuncem pod cesto, ki vodi mimo županstva.

Po omenjenem sklepu, o katerem so, kot rečeno, že poročali dnevni časopisi, naj bi športni center obsegal nogometno igrišče in pokrito dvorano z ustreznimi higienskimi napravami. Po tem načrtu bi vsi navedeni objekti bili koncentrirani na enem prostoru in bi služili izključno športnikom, v kolikor bi si jih šole zaradi oddaljenosti praktično ne mogle posluževati.

Iz doslej objavljenih načrtov ni razvidno, če bo omenjeni športni center imel tudi tako imenovano atletsko stezo, katera je po mnenju športnih strokovnjakov in vzgojiteljev nujno potrebna. Kajti nogomet je le ena izmed športnih panog in z vzgojnega stališča še zdaleč ni najlaht-

dr. Pertla in prof. dr. Pertlove. V okviru proslav ob stoletnici čitalnice je bil konec oktobra v Finžgarjevem domu Literarni večer, na katerem so nastopili s svojimi deli pesniki in pisatelji, ki žive na Opčinah. Za sv. Miklavža pa je nastopila mladina s primerno igrico ob zvočni in glasbeni spremljavi.

Openci so si na božičnem srečanju tudi ogledali krajši filmski posnetek letošnje marijanske procesije, ki po svoji tradicionalnosti presega tržaški pomen. Film je posnel in opremil ravnatelj Marijanišča Ivan Dobršek. Posebno točko sporeda je imel domači cerkveni zbor, ki je pod vodstvom prof. Maliča dovršeno zapel sedem božičnih pesmi. Poleg recitacij je sledila daljša božična slika v besedi in glasbi: Koledniki. Med drugimi sta tu lepo podali svoji vlogi Jasna Repinc in Barbara Škerlavaj.

S tem je bil kulturni del programa zaključen. Po razdelitvi dobrot srečolova je bila v dvorani prosta zabava kot na Jernejevo. Openci so si ob pogrnjenih mizah izmenjali misli ter obujali spomine na dogodke minulega leta.

smo videli celo procesijo gospodičen, katera je vodil kak nunski oče, tedaj gospod Ignacij Nadrah. Teга prizora nismo nikoli zamudili! V gradu je bila namreč imenitna šola za deklice iz boljših družin, ki so jo vodile uršulinke. K njim so hodile tudi vse deklice iz mesta v ljudsko šolo.

Kmalu sem pozabil na »strašno sodbo«, ki me bo čakala za božič doma. Dogodke o mojih »zločinih« sem zakopal na dnu prelepih sanj, ktere so mi rastle vsak dan bolj žive, kako krasno bo, ko bom spet doma. Odšteval sem dneve, nazadnje ure in jih preračunal v minute, ko bom odpotoval v svoje kraje.

SREČANJE S SV. MIKLAVZEM

V tisti čas pričakovanja je padel že tudi sveti Miklavž. V Skofji Loki je bil prosvetni dom, kjer so pripravljali to slovesnost. Dvorana je bila nabito polna. Bilo je prvič v mojem življenju, da sem doživel dogodek gledališke vsebine. Sicer sveti Miklavž zame ni bil več nikaka skrivnost,

nejša. Zato bi bila velika pomanjkljivost športnega središča, če bi načrt ne predvideval tudi atletske steze. Če se sedaj prilika zamudi, je ne bo mogoče več popraviti.

Seja repentabskega občinskega sveta

Zadnji ponedeljek prejšnjega leta je bila na Repentabu seja občinskega sveta, ki jo je vodil župan Mihael Guštin. Župan je najprej poročal o delovanju odbora v zadnjih treh mesecih. Podrobno je tudi poročal o zapletljajih pri izvajanju občinskega regulacijskega načrta. Odbor je tudi pripravil občinski proračun za leto 1969, o čemer pa bo razpravljala občinski svet na prihodnji seji.

Težki položaj Beneške Slovenije

Na seji deželnega sveta v Trstu je 17. decembra svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka temeljito obravnaval slab položaj, v kateri se trenutno nahaja vsa Beneška Slovenija od Režije preko doline ob Teru do nadiških dolin. Rekel je, da nevdružno gospodarsko, prosvetno in družbeno stanje v omenjenih krajih sicer že vsi poznajo in se tudi vsi strinjajo v tem, da ga je treba izboljšati, toda še vedno manjka splošni načrt gospodarske obnove s posebnim poudarkom na kmetijstvu, na obnovi živinoreje, na pogozdovanju, na gradnji ljudskih hiš, na industrializaciji, na turistični in gostinski razvoj ter na ureditev cest in vodá. Le tako se bo odstranila huda revščina in se zavrla izseljevanje.

Med prebivalstvom bi bilo treba pospeševati združnega duha, da bi ljudje ustanavljali razne zadruge v medsebojno pomoč. Izboljšati bi bilo treba pašnike in planine, bolj preudarno urediti mlekarne in sirarne, obnoviti živinorejo, zavarovati zemljo pred hudoorniki, ki vsako leto ogrožajo napore kmetovalcev ter slednjim nuditi bolj pogosto učinkovito podporo. Treba bi bilo tudi izdelati načrt za ustvaritev krajevne industrije pohištva, sadnih produktov, kostanjevega lesa. Pri Cedadu ali v Spletu ob Nadiži bi bilo treba ustanoviti industrijsko področje, da bi bilo na ta način zaposlenih čim več domačinov.

Poskrbeti bi bilo treba tudi za razvoj turizma, tako poletnega kot zimskega, za katerega bi bil primeren zlasti Matajur, saj ima ta gora sneg vse zimske mesece ter istočasno ni predaleč od velikih mest naše dežele. Toda za pospeševanje turizma bi bila potrebna zlasti bolj smotrna povezava cest in prevedba mejnih prehodov druge stopnje v prvega. Medtem ko je Trbiž deležen vseh koristi, katere mu nudi bližina meje, so pa doline ob Nadiži še vedno oropane trgovske izmenjave z Jugoslavijo, pri čemer je glavni vzrok poleg vojaških služnosti prav nezadostna cestna mreža.

Seveda gospodarske krize, v kateri se nahaja Beneška Slovenija, ne bodo rešili posamični ukrepi, ki imajo bolj značaj miloščine, temveč dolgoročni ekonomski načrti, oprti na temu odgovarjajoči proračun. Če pomislimo, da podeljuje osrednja vlada v Rimu milijone in milijone raznim deželam v razvoju, se poraja spontano vprašanje, od kod to, da ista vlada ne pozna fondov za deželo kot je Bene-

prav tako ne parklji ne angeli. Pa tudi sv. Miklavž je to vedel in parklji tudi, kajti pograbit koga izmed nas in ga vleči v pekel je utegnilo povzročiti nevednosti parklju. Vendarle sem se jaz raje stisnil bolj v kot, da me ne bi dosegli, kajti moja slaba vest ob spominu na dogodke, ki so me »postavljali na prag zločincev«, mi je narekovala previdnost. Kaj lahko bi padli po meni in ne bi imel nobene obrambe, pač pa ponovljeno javno sramoto. No, hvala Bogu, nič tega se ni zgodilo. Seveda tudi ni bilo nikakega daru. Videl sem pa le nekaj neverjetno zanimivega prizore, ki so se pred Miklavževim nastopom odigrali na odru.

Tik pred božičem sem dobil pismo, kjer je bilo naročeno, da naj grem v neko hišo, kjer se uči ključavničarstva Novakov Jokel. No, glej si kaj! Novakov Jokel! Od kdaj je pa ta tukaj? Če bi jaz prej vedel za to, bi bilo moje škofjeloško izgnanstvo mnogo manj tragično. Novakov so nam bili doma skoro sosedje. Jokel je bil že fant, a sem ga dobro poznal.

ROJAN

Na praznik sv. Treh kraljev popoldne bi morali imeti v Marijinem domu predstavo Pregljeve dramatizirane povesti »Božji mejniki«. Predstavo pa smo morali zadnji trenutek odpovedati zaradi tehničnih ovir: odpovedalo je centralno ogrevanje. Peč ni delovala. Dvorana je bila mrzla. Z igralci smo se dogovorili, da igro ponovijo prihodnjo nedeljo po koncertu pri Novem sv. Antonu. Koncert bo trajal približno do petih in do šestih bodo lahko prišli v Marijin dom vsi tisti, ki bi si radi ogledali lepo predstavo, ki nam bo pokazala življenje v Istri ob koncu preteklega stoletja. Pregelj je pisal to povest, ko je bil profesor v Pazinu in je od blizu gledal življenje v Istri in živel s tamkajšnjimi ljudmi. Povest je pripravil za oder prof. Jože Peterlin.

Povem še to, da peč že v redu deluje in da bo dvorana v nedeljo prav gotovo razgreta. Prosim oproščenja vse tiste, ki so v nedeljo prišli zastonj v Rojan in so mogli biti le v cerkvi pri večernicah.

Stanko Zorko

ška Slovenija, ki ima vse značilnosti razvite pokrajine.

Dežela Furlanija-Juljska Benečija je v prvi vrsti poklicana, da ustvari v Beneški Sloveniji, vključno Režijo in Kanalsko dolino, bistvene pogoje za gospodarsko in socialno obnovo tega področja, če se hoče odstraniti zmanjševanje prebivalstva in omogočiti tem ljudem mirno življenje, zlasti še, ker so lojalni državljani in katerih narodnostne, jezikovne in kulturne pravice štiti tako republiška ustava države kakor posebni statut naše dežele, poleg tega pa so te pravice obsežne tudi v listini o človeških pravicah, katere dvajsetletnice proglasitve smo se v teh dneh spominjali.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 12. do 18. januarja 1968

Nedelja: 9.30 Po domače z ansamblom Borisa Franka. 9.55 in 11.55 Wengen: Tekmovanja v slalomu. 15.10 Saga o Forsythih. 17.45 Novi ansambl - nove melodije. 21.35 Malo za šalo, malo za res.

Ponedeljek: 18.00 Po Sloveniji. 21.55 Glasbena oddaja. 22.05 Zunanje politična kronika.

Torek: 17.45 Risanka. 18.20 Obrežje - oddaja za ital. narod. skupino. 18.40 Torok večer. 19.10 Skrivnosti narave. 20.35 Celovečerni film.

Sreda: 17.45 Danes sem kozmonavt. 18.30 Pisani trak. 19.15 Niso samo rože rdeče. 20.35 Sofokles: Kralj Oidip.

Četrtek: 17.45 Tiktak: Muca copatarica. 18.00 Zapojte z nami: Bach in predklasiki. 18.15 Po Sloveniji. 20.35 Saga o Forsythih.

Petek: 17.25 Dakteri - serijski film. 19.00 Svet na zaslonu. 19.30 Naš globus. 20.35 Cleo od 5-7 - franc. film. 22.10 Popolarna glasba.

Sobota: 14.25 Tekmovanje v smuku - posnetek iz Kitzbühla. 17.45 Po domače. 19.15 S kamero po svetu. 21.35 Burleska. 22.05 Sherlock Holmes. 23.25 Smučarska tekmovanja na Pohorju in Jelovici.

★

VATIKANSKI RADIO V SLOVENSČINI

Na k.v. 48,47, 41,38 in na s.v. 196 m: v ponedeljek in petek ob 21.30; v torek, četrtek in soboto ob 18.15.

Na k.v. 41,38, 31,10 in na s.v. 196 m: v nedeljo ob 11.50.

Naslov: Radio Vaticana, Via Conciliazione - Slovenske oddaje - Vaticano.

Da naj grem k njemu, da se domeniva, in bova skupaj potovala domov za božič.

To je bilo pa res čudovito odkritje zame. Kar tekel sem v hišo in ga dobil vsega črnega, seveda, kako naj bo drugače kovač, ki je nabijal po naklu. Začuden me je pogledal, nato se je pa široko nasmejal in mi dal roko.

Prav tako kot je vse do prve svetovne vojne veljala za naše kraje Skofja Loka kot izvir učenosti v knjigah, tako je bil tudi začetek industrijske poti. Slovela je namreč po svojih »cehih«, med katerimi je bil znamenit posebno ključavničarski. Iz davnega časa, ko je vse poljansko sotočje spadalo v Skofjo Loko, je bila pot v svet iz naših krajev skozi to znamenito mesto. Prav tako, kot je idrijsko živo srebro našlo pot v svet skozi Skofjo Loko, prav tako je vse od tam prihajalo in tja teklo.

Zmenila sva se za dan in uro odhoda proti domu. V Logatcu naju bodo čakale sani in konj.

(Se bo nadaljevalo)

† Msgr. Janez Hladnik

10 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA

(SPOMINI)

S PEKOM NA SPREHOD

Skofja Loka ima krasno okolico. Ca-stitljivi srednjeveški grad, nekdanji sedež brižinskih škofov, ki so bili gospodarji loške okolice tisoč let, ta grad kraljuje nad mestom z mogočnimi potezami svojih stolpov. Spodaj starodavno mesto, iz katerega rastejo trije zvoniki: šentjakovski, narski in kapucinski; vsenaokrog tvori okvar drevje; dvojna cesta vodi v mesto s sivi postaje, na desni hribec s cerkvijo in postajami križvega pota, Poljanščica in šelščica delata naravno zaščito mestu, priklapljenemu na breg, po katerem je bilo še ohranjeno mestno zidovje, mesta- na obramba iz turških časov. Nad gradom je bil »Kranclj«, venec smrek, od koder je bil izredno lep pogled na mesto in

Goriške Novice

Božičnica v goriški stolnici

Popolnoma drži, da je letošnji koncert slovenskih božičnih pesmi zelo zadovoljil vse, ki so se ga udeležili na zadnji božični praznik, na dan Svetih Treh kraljev v goriški stolnici. Ze spored sam je nudil prijetno presenečenje: prvič — in upamo, da ne zadnjič — so nastopili naši šolarji. Zbor, sestavljen iz otrok iz mesta in iz Standreža, je zasedel stopnice glavnega oltarja in tam pod vodstvom g. Stanka Jericija prav samozavestno in pogumno zapel dve pesmi: »Tam v hlevu betlehemskega« (Al. Mihelčič) ter ljudsko v priredbi Fr. Kimovca: »Kaj nek bo to?« Božično vzdušje je ustvaril najprej msgr. Močnik, ki je svoje misli naslonil na 150-letnico nastanka najlepše božične pesni »Sveta noč, blažena noč«. Vse navzoče je povabil, naj duha te pesmi gojijo po svojih družinah, živijo iz vere v Jezusa, učlovečenega Boga ter božjo pričujočnost izpričujejo v svojih domovih s svetimi pred-

meti, kot so to znali naši predniki, česar priča je prav razstava naše nabožne ljudske umetnosti v Katol. domu.

Po nastopu otrok je zadonela s kora ubrana pesem dveh zborov: moškega »M. Filej« pod vodstvom Zdravka Klanjščka in mešanega, ki ga dirigira Stanko Jericijo. Orgelska spremljava je bila v skrbnih rokah prof. Lojzke Bratuževe, posamezne pesmi pa je prijetno povezoval dr. Kazimir Humar. Letošnje pesmi so bile prav posrečeno izbrane, mnoge za ušesa poslušalce skoraj nove; videlo se je, da sta jih oba zbor skrbno naštudirala in izbrala take, ki so nudile obilje svetonočnega občutka.

Zbor »Mirko Filej« je zapel pet pesmi: »Sveta noč« v priredbi Lojzeta Bratuže, Vodopivčev »Spavaj, sladko Detec«, častitljivo »Hitite kristjani«, »Blešče se zvezdice nocoj« tolminskega rojaka Ivana Laharnarja in ponarodelo »Nad Betlehem«. Tudi mešani zbor »Lojze Bratuž« je odpel pet pesmi: »Sveta noč« v klasični Gruberjevi priredbi, Komelovo »Zveličar prelubi rodi se nocoj«, Vodopivčev »Oj Betlehem« ter dve skladbi Stefana Kovarja: »Zvonček veselo zvonil« in »Sveti se svetloba z nebes«.

SKPD »F. B. SEDEJ« - ŠTEVERJAN
vabi na

KULTURNI VEČER

ki bo v ponedeljek, 13. t. m. ob 20.30 v dvorani na Križišču. Predaval bo in kazal skiptične slike o Hongkongu in Daljnem Vzhodu g. Vinko Zaletel s Koroškega.

meti, kot so to znali naši predniki, česar priča je prav razstava naše nabožne ljudske umetnosti v Katol. domu.

Po nastopu otrok je zadonela s kora ubrana pesem dveh zborov: moškega »M. Filej« pod vodstvom Zdravka Klanjščka in mešanega, ki ga dirigira Stanko Jericijo. Orgelska spremljava je bila v skrbnih rokah prof. Lojzke Bratuževe, posamezne pesmi pa je prijetno povezoval dr. Kazimir Humar. Letošnje pesmi so bile prav posrečeno izbrane, mnoge za ušesa poslušalce skoraj nove; videlo se je, da sta jih oba zbor skrbno naštudirala in izbrala take, ki so nudile obilje svetonočnega občutka.

Zbor »Mirko Filej« je zapel pet pesmi: »Sveta noč« v priredbi Lojzeta Bratuže, Vodopivčev »Spavaj, sladko Detec«, častitljivo »Hitite kristjani«, »Blešče se zvezdice nocoj« tolminskega rojaka Ivana Laharnarja in ponarodelo »Nad Betlehem«. Tudi mešani zbor »Lojze Bratuž« je odpel pet pesmi: »Sveta noč« v klasični Gruberjevi priredbi, Komelovo »Zveličar prelubi rodi se nocoj«, Vodopivčev »Oj Betlehem« ter dve skladbi Stefana Kovarja: »Zvonček veselo zvonil« in »Sveti se svetloba z nebes«.

Zbor »Mirko Filej« je zapel pet pesmi: »Sveta noč« v priredbi Lojzeta Bratuže, Vodopivčev »Spavaj, sladko Detec«, častitljivo »Hitite kristjani«, »Blešče se zvezdice nocoj« tolminskega rojaka Ivana Laharnarja in ponarodelo »Nad Betlehem«. Tudi mešani zbor »Lojze Bratuž« je odpel pet pesmi: »Sveta noč« v klasični Gruberjevi priredbi, Komelovo »Zveličar prelubi rodi se nocoj«, Vodopivčev »Oj Betlehem« ter dve skladbi Stefana Kovarja: »Zvonček veselo zvonil« in »Sveti se svetloba z nebes«.

Obisk goriškega nadškofa na Placuti

Preteklo nedeljo je obiskal župnijo sv. Vida na Placuti v Gorici nadškof msgr. Cocolin. Maševal je za italijanske vernike

Delavnost števerjanskega prosvetnega društva

Prosvetno društvo »F. B. Sedej« je 12. decembra 1968 pripravilo kulturni večer, na katerem je gostoval s svojimi lepimi skiptičnimi slikami prof. Slavko Bratina iz Gorice. Popeljal nas je po vsej Sloveniji. Prisotnim članom društva ter prof. Bratini se je toplo zahvalil za prijetni večer predsednik društva Mirko Humar.

Prijeten kulturni večer nam je 19. decembra 1968 pripravil prof. dr. Rado Bednarik, ki je govoril o našem največjem pisatelju Ivanu Cankarju. Kvaliteto večera so povzdignili s svojo prisotnostjo in dovršenim podajanjem iz Cankarjevih del člani dramske šole iz Gorice, Klanjšček Marjetka in Spacapan Mirko ml., igralec Aleksij Pregarc ter članica dramske skupine našega društva iz Števerjana Cernic Snežica.

Prav na pragu novega leta, v četrtek, 2. januarja pa je prišel med nas dr. Kazimir Humar ter nam približal svetonočne dogodke s predavanjem in predvajanjem filma o Sveti deželi, ki jo je lani sam obiskal s skupino slovenskih romarjev.

Kakor vsako leto sta tudi letos občinska uprava po tenkočutnem zanimanju župana Klanjščka Stanislava ter prosvetno društvo »F. B. Sedej« pripravila lepo božično razsvetlavo pred cerkvijo, ki je daleč naokoli naznanjala voščilo miru in bratstva med narodni.

Prosvetno društvo »F. B. Sedej« je z lepim napisom na trgu pred cerkvijo voščilo vaščanom in vsem ostalim obiskovalcem za božič in novo leto. Tako je tudi na zunaj v Števerjanu letos za božič vladalo res praznično vzdušje.

Štivan

Na praznik sv. Treh kraljev je bilo v naši cerkvi božično srečanje faranov. Med sv. mašo je lepo prepeval domači mešani zbor. Po maši pa so »Fantje izpod Grmade« pripravili vernikom, ki so bili napolnili cerkev, koncert božičnih pesmi. Vsi smo hvaležni »Fantom« in njihovem dirigentu Ivu Kralju za požrtvovalnost in si želimo še več podobnih srečanj, ki bi pomagala povezovati našo farno družino.

SLOVENSKO KATOL. AKAD. DRUŠTVO (SKAD) IZ GORICE
začenja s ciklusom predavanj o slovenski ljudski kulturi.
Prvo predavanje bo v mali dvorani Katoliškega doma v petek,
10. januarja ob 20.30. O temi

SLOVENSKA LJUDSKA NABOŽNA UMETNOST

bo govoril dr. Ivan Sedej, vodja oddelka za etnografijo pri
Zavodu za spomeniško varstvo SRS iz Ljubljane.

TOPLO VABLJENI!

Števerjanska kolesarska ekipa, ki je nastopila v okviru tekem za spominski pokal »Mirko Filej 1968«. Od leve proti desni: sodnik prof. Martin Kranner, Edvard Hlede, Boris Hladnik (zmagovalec), Bruno Hlede, Dušan Maraž in trener Alojz Maraž.

Kmečko delavska zveza je zborovala

V soboto, 21. decembra 1968 se je v Števerjanu vršil občni zbor števerjanske Kmečko-delavske zveze ob številni udeležbi članstva. Posebno so bili vsi veseli navzočnosti deželnega svetovalca dr. Draga Stoke, ki je s svojo prisotnostjo pokazal, da so mu tudi naši problemi pri srcu, čeprav omejeni le na Števerjan.

Po uvodnem pozdravu in poročilu dosejanega predsednika Korsiča Hadrijana ter blagajnika Terčiča Zdenka je povzel besedo župan Klanjšček Stanislav, ki je v izčrpnem poročilu podal delovanje občinske uprave, izvoljene na listi Kmečko-delavske zveze ob časa zadnjih občinskih volitev. Vsi prisotni so si lahko ustvarili sliko o težavah, ki jih občinski odbor in občinski svet ter župan imajo pri izvrševanju svojih dolžnosti.

V svojem pozdravu občnemu zboru je deželni poslanec dr. Drago Stoka izrazil svoje zadovoljstvo nad delovanjem števerjanske Kmečko delavske zveze, ki se svojega dela loteva dokaj sistematično in po močeh, ki jih ima na razpolago. V imenu prosvetnega društva »F. B. Sedej« je izrekel pozdrave predsednik Humar Mirko, ki je izrazil željo, da bi med organi-

zacijama, čeprav ena deluje na političnem, druga na prosvetnem polju, prišlo do ožjega sodelovanja, saj končno delujemo vsi po krščanskih in demokratičnih načelih. Isto misel je poudaril in razvil v razgovoru tudi podžupan g. Ciril Terpin ter žel odobravanje vseh navzočih.

Po odobritvi delovanja starega odbora je prišlo do volitev. V novi odbor je bilo avtomatično sprejetih 12 občinskih svetovalcev, izvoljenih na listi Kmečko-delavske zveze in sicer: Klanjšček Stanislav, Terpin Ciril, Korsič Hadrijan, Mužič Alojz, Hlede Alojz, Terpin Emil, Miklus Marij, Mužič Bogomir, Terčič Zdenko, Humar Marček, Skok Armand, Prinčič Izidor ter pet novih: Humar Mirko, Bajt Danilo, Hlede Edvard, Terpin Marjan in Maraž Joško. Na prvi prihodnji seji se bo odbor konstituiral ter izvolil predsednika, tajnika in druge odbornike.

Novemu odboru števerjanske Kmečko-delavske zveze želimo, da bi še nadalje vodil usodo Števerjana, kakor jo vodi uspešno po vojni že celih 19 let.

Svoje čestitke je poslala občnemu zboru tudi SDZ iz Gorice.

V MARIJINEM DOMU V ROJANU

bo v nedeljo, 12. januarja ob 18. uri Slovenski oder predstavil
dramatizirano Pregljevo povest

Božji mejniki

Med odmori srečolov. Vabljeni!

**RADIO
TRST A**

Spored od 12. do 18. januarja 1969

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.50 Glasba za kitaro. 10.00 Mercerjev godalni orkester. 11.15 Marodič: »Kapitan Ivo Nageljček«. Dramatizirana zgodba. Prvi del: »Potovanje se začne...« 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj. 13.30 Glasba po željah. 15.30 Rosso di San Secondo: »Med oblekami, ki plešejo«. Drama v treh dejanjih z epilogo. 18.00 Miniaturni koncert. 18.30 Kravos: »150. obletnica smrti Valentina Vodnika«. 18.40 Operetne melodije. 19.15 Sedem dni v svetu. 20.30 Bednarik: »Pratika«.

Ponedeljek: 11.40 Radio za srednje šole. 12.10 Kalanova: Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Čar glasbenih umetnin. 17.35 Vaše čtivo. 18.30 Radio za srednje šole. 18.50 Zbor »Montasio« iz Trsta. 21.25 Romantične melodije. 22.00 Slovenski solisti. 22.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 19.45 Zbor z Repentabra. 20.35 Verdi: »Attila«, opera s prologom.

Sreda: 11.40 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. 12.00 Kitarist Pizzigoni. 12.10 Brali smo za vas. 12.20 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na radiu Trst. 18.30 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. 18.50 Iz potne torbe Milka Matičetovega.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Razkuštrane pesmi. 17.35 Moj prosti čas. 19.10 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše. 19.40 Zbrane melodije. 20.35 Majcen: »Mater«. Igra v treh dejanjih.

Petek: 11.40 Radio za drugo stopnjo osnovnih šol. 12.00 Harmonikar Wolmer. 12.10 Lokar: »Blagoznanstvo za domačo rabo«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri. 17.55 Slovenščina za Slovence. 18.30 Radio za II. stopnjo osnovnih šol. 19.45 »Beri, beri rožmarin zeleni«. 20.50 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 16.45 Nieveo: »Izpovedi osemdesetletnika«. Dramatiziran roman. 3. del. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.30 Za mlade poslušavce: Od šolskega nastopa do koncerta. 17.45 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu. 18.00 Moj prosti čas. 18.30 Cecilijanka 1968, drugi del koncerta. 19.10 Theuerschuh: Družinski obzornik. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Lovrečič: »Naša gospa«. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

Števerjan

Letos za božič je občinska podporna ustanova ECA pripravila obdarovanje vseh šolskih otrok. Na božični prireditvi, ki so jo priredile vse tri osnovne šole, je otroke obdaril predsednik te ustanove g. Podveršek Hermenegild. Prosvetno društvo »Sedej« je za to priliko podarilo vsem osnovnošolskim otrokom zvezke.

V soboto, 4. januarja je prosvetno društvo »F. B. Sedej« pripravilo večerjo pevskemu zboru. Zbrani pevci in pevke so ob tej priliki sklenili, da je treba vsekakor s skupnimi močmi naš zbor ohraniti in ga po možnosti še poživiti, čeprav je v teh časih težko, ker našo mladino vabijo na vse mogoče strani. Zelo so bili pevci zadovoljni, ker je bil navzoč med njimi tudi gospod župan Klanjšček Stanislav.

ZA KMETOVALCE

Na vrsti je česen

Cesen je v gospodinjstvu nepogrešljiva začimba in obenem koristno domače zdravilo. Najbolj je razširjen beli česen, ki je večinoma namenjen za zimsko potrošnjo, dočim je rožnati predvsem za svežo pomladno uporabo.

Od januarja do marca sadimo belega, nekateri pa tudi rožnatega. Česen zahteva lahko in humozno zemljo brez kamenja. Zato jo dobro prekopljemo in pognojimo z zrelim hlevskim gnojem ali kompostom. Istočasno zagrebemo na vsakih 10 kv. metrov 0,5 kg polnega gnojila znamke 10-10-10 ali 6-12-9. Za sajenje izberemo zdrave in močne glavice, od katerih odkrhnemo le zunanje stročke, ki so odpornejši in dajo boljši pridelek kot pa oni iz sredine. Sadimo jih v razdalji 10-15 cm v vrstah, ki so narazen 25 cm. Globina naj bo 3 do 5 cm; pri tem pazimo, da posajeni stročki stojijo pokonci s koreninami navzdol in ne obratno.

Cesen zahteva malo nege. Nekajkrat ga plitvo okopljemo, zalivamo pa le po potrebi. Ko se je razvil nekaj listov, potresemo med vrste 0,4 kg kalcijevega nitrata (nitrato di calcio) in 0,2 kg kalijevega sulfata (solfato potassio) na 10 kv. metrov. Gnojilo ne sme pasti na liste, ker jih poškoduje. Brez nevarnosti pa gnojilo rabimo tako, da ga prej dobro raztopimo v vodi (1 žlica na 10 litrov vode) in enakomerno polijemo po vsem nasadu.

Ko se listi zasušijo, česen izrujemo, posušimo na zraku, ga očistimo zemlje in korenin, zvezemo v kite ali naložimo v plitve zabojčke in spravimo v suhem prostoru, kjer lahko prezimi. Navadno pridelajo 10-15 kg česna na 10 m².

Rožnati česen sadijo v oktobru in ga začno nabirati v marcu, aprilu, seveda le za takojšnjo uporabo.

V tržaških razmerah je pridelovanje zimskega česna precej donosno, ker doseže v določenih mesecih, ko ni pritoaka iz drugih krajev, prav ugodno ceno. Tako je domači česen v januarju lanskega leta dosegel ceno 800-900 lir za kg na debelo, kar pomeni dohodek od 800 do 1400 lir na kvadratni meter! Inž. Janko Košir

SLOV. KAT. PROSVETNO DRUŠTVO V GORICI

priredi v nedeljo, 12. januarja ob 17.30 v Katoliškem domu kulturni večer, na katerem bo predaval gospod VINKO ZALETEL in kazal skiptične slike o Hongkongu in Daljnem Vzhodu. Po predavanju bo skupen ogled

RAZSTAVE SLOVENSKE NABOŽNE UMETNOSTI

ki se ta večer zapre. — Vstop prost.

OBVESTILA

Koledar »Svetogorska Kraljica« za leto 1969 je izšel v Trstu

Castilci svetogorske Kraljice že petnajst let redno prejemajo svetogorski koledar. Prav je, da se ob tej 15. izdaji vsaj nekoliko pomudimo.

»V marijanskem letu 1954, potem ko sem izdal devetdnevnicu v čast svetogorski Materi božji, da bi se med primorskim ljudstvom poživilo njeno češčenje, se mi je porodila misel, naj začnem izdajati svetogorski koledar. In tako so slovenski verniki prvi koledar »Svetogorska Kraljica« prejeli že pred božičnimi prazniki leta 1954, seveda za naslednje leto 1955.

Vsebinska pisma priloženega svetogorskega koledarja za leto 1969 vam pove, da je moje večletno raziskovanje arhivov, zbiranje dokumentov in fotokopij, da bi izsledil vire, ki naj bi osvetlili osebnost Urške Ferligojeve, da bi tudi ona, kakor Bernardka v Lurdu, dosegla čast oltarja, dalo dobre uspehe: najdenih listin svetogorske zgodovine je že okrog 2000. Toda vse to stane dosti denarja! Uvodna pesmica omenjenega pisma se pa takole glasi: »Tebi, preluba Gospa Svetogorska, verniki spet priporočajo se! Varuj, podpiraj vsa ljudstva primorska in blagoslavljaj dobrotnike vse!«

Koledar si lahko nabavite v vseh slovenskih knjigarnah v Trstu in v Gorici ter na upravi »Svetogorske Kraljice« v Trstu, ul. Rapicio 3 - 34126 Trieste - Trst.

Sportni osek prosvetnega društva »F. B. Sedej« iz Števerjana vabi na nogometno tekmo v nedeljo 12. januarja ob 11. uri v Formentinijevem parku.

Uprava našega lista ima na razpolago še nekaj kolekcij (4 knjige) Celovške Mohorjeve družbe. Cena 2.000 lir.

DAROVI:

Za tiskovni sklad: dr. Alfonz Čuk, ZDA 25 dolarjev; v spomin pok. Angele Suligoy roj. Keber daruje J. S. 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: S. J. 5.000; N. N. 2.500 lir.

Za Alojzijeve: družina Vetrin 5.000; N. N. 2.500; Doles F. v počastitev spomina pok. Angele Suligoy 1.000 lir.

Za števerjansko cerkev: Francka Ciglič namesto cvetja na grob pok. Dioniziji Stanič 5.000 lir.

Za župnijski dom v Števerjanu: N. N. 5.000; Franc Mužina 10.000; N. N. 2.000; družina Hlede, Sčedno 9, namesto cvetja na grob pok. Alojza Humarja 3.000 lir.

Za cerkev v Dolini: Ob smrti matere Jožefe Sancin darujejo hčere Ljuba, Duša in Milka 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog vrni, pokojnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 1000, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Vsem, ki so na zadnji poti spremili našo drago mamo in ženo

Dionizijo Maraž vd. Stanič

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala g. župniku Simčiču, osebju bolnišnice, darovalcem cvetja in vsem, ki so nam pomagali ob tej težki izgubi.

Mož Pepe, hčerke Veneranda, Bruna, Rajka in Jadranka, zeta Lucijan in Florijan ter sestri Angela in Valerija z družinama

Števerjan, 7. januarja 1969